

Mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất phân hiệu Đại học Thái nguyên tại tỉnh Lào Cai

Nguyễn Việt Anh, Nguyễn Minh Hiền*

*Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Received: 02/11/2023; Accepted: 09/11/2023; Published: 20/11/2023

Abstract: Through the use of sociological research methods in scientific research, we survey and evaluate the level of psychological adaptation of first-year students at Thai Nguyen University branch in Lao Cai province on two psychological aspects: positive psychological states and negative psychological states. The survey analyzed the factors affecting the psychological adaptation of first-year students on aspects such as gender, place of residence, economy, teachers, friends, participating organizations, from analysis and evaluation, recommendations are made to increase the level of psychological adaptation of students through positive psychological states and minimizing negative psychological states.

Keywords: Psychological adaptation; freshman; Thai Nguyen University branch in Lao Cai province.

1. Đặt vấn đề

Sinh viên là lực lượng kế tục, phát huy nguồn trí tuệ nước nhà, là nguồn lực chủ yếu trong thời đại kinh tế tri thức, khoa học công nghệ, đóng vai trò then chốt trong phát triển đất nước, là lực lượng to lớn trong việc giữ gìn và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta hiện nay.

Sinh viên Việt Nam có nhiều nhiệm vụ quan trọng như Chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, Điều lệ trường đại học và các quy chế, nội quy của cơ sở giáo dục đại học; Học tập, rèn luyện theo chương trình, kế hoạch giáo dục, đào tạo của cơ sở giáo dục đại học; chủ động, tích cực tự học, nghiên cứu, sáng tạo và rèn luyện đạo đức, lối sống; Tôn trọng nhà giáo, cán bộ quản lý, viên chức và nhân viên của cơ sở giáo dục đại học; đoàn kết, giúp đỡ lẫn nhau trong quá trình học tập và rèn luyện; thực hiện tốt nếp sống văn hóa trong trường học; Giữ gìn và bảo vệ tài sản; hành động góp phần bảo vệ, xây dựng và phát huy truyền thống của cơ sở giáo dục đại học,... Để làm tốt các nhiệm vụ của một sinh viên, sinh viên cần phải có sự thích ứng tốt về tâm lý, đặc biệt là sinh viên năm thứ nhất, khi bắt đầu rời xa môi trường trung học phổ thông để trở thành một sinh viên với nhiều thay đổi, chính vì những thay đổi này mà sinh viên cần phải thích ứng được để tránh gặp phải những hiện tượng tâm lý tiêu cực như: không biết phương pháp học tập, sợ tiếp xúc với những người lạ; sợ những môn học hoàn toàn mới mẻ,... Bên cạnh đó, môi trường sinh viên tập hợp những cá nhân ở nhiều vùng miền, cuộc

sống xa gia đình dẫn đến không thích ứng được với những mối quan hệ xung quanh như bạn bè, thầy cô, chỗ ở,... được chính vì những biến đổi trong cuộc sống này dẫn đến những hệ lụy như: dễ bị lôi kéo vào các tệ nạn; không biết chăm sóc bản thân,... và có thể dẫn đến việc sinh viên bỏ học.

Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai là một đơn vị giáo dục Cao đẳng, Đại học đa ngành. Tuy là một cơ sở giáo dục mới được thành lập, tuy nhiên số lượng sinh viên mới nhập học vào Phân hiệu đang dần tăng lên theo từng năm. Nhìn chung, sinh viên tại Phân hiệu có nhiều sinh viên thuộc các vùng sâu, xa tại các địa bàn trên tỉnh Lào Cai và các địa bàn lân cận, chính vì vậy sinh viên năm thứ nhất nhập học tại Phân hiệu đứng trước nhiều khó khăn, thách thức khi thay đổi môi trường học tập và sinh hoạt. Do đó để đảm bảo chất lượng đào tạo của Phân hiệu, sinh viên năm thứ nhất nhập học cần có sự thích ứng tốt về mặt tâm lý để có thể tự tin hòa nhập vào môi trường học tập mới, một vị thế xã hội mới đáp ứng được những yêu cầu, nhiệm vụ của sinh viên Việt Nam.

Chính vì những yếu tố trên việc tìm hiểu mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu là cần thiết để có thể giúp sinh viên năm thứ nhất sau khi nhập học tại Phân hiệu có thể tìm ra những khó khăn về mặt tâm lý của sinh viên phân hiệu, từ đó đưa ra một số khuyến nghị cụ thể để góp phần giúp sinh viên năm thứ nhất của Phân hiệu nhanh chóng thích ứng với cuộc sống mới, môi trường học tập mới.

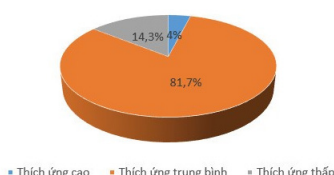
Xuất phát từ những yếu tố lý luận và thực tiễn trên, tác giả lựa chọn đề tài nghiên cứu: “Nghiên cứu mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai”.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Mức độ thích ứng tâm lý qua học tập qua các trạng thái tâm lý tích cực

Trạng thái tâm lý tích cực như vui vẻ, hạnh phúc, tự tin, hứng thú trong học tập sẽ giúp cho quá trình tiếp thu kiến thức mới của các bạn sinh viên được thuận lợi và đạt kết quả cao. Mức độ thích ứng qua các trạng thái tích cực trong học tập của sinh viên năm thứ nhất học tại Phân hiệu thông qua quá trình nghiên cứu thu được cách nhìn tổng quát sau:

Mức độ thích ứng tâm lý qua cảm xúc tích cực trong học tập của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu

Biểu 1: Mức độ thích ứng tâm lý qua cảm xúc tích cực trong học tập của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu

Qua biểu đồ số liệu trên có thể thấy, đối với mức độ thích ứng tâm lý qua các trạng thái tâm lý tích cực trong học tập thu được kết quả có một tỉ lệ nhỏ 4% sinh viên được khảo sát có mức độ thích ứng cao, chiếm tỉ lệ cao nhất có tỉ lệ 81,7% số lượng sinh viên khảo sát có mức độ thích ứng trung bình và có 14,3% sinh viên khảo sát có mức độ thích ứng thấp. Kết quả nghiên cứu cụ thể cho từng loại trạng thái cảm xúc tích cực trong học tập của sinh viên năm thứ nhất Phân hiệu cho kết quả thông qua bảng số liệu dưới đây:

Bảng 1: Bảng khảo sát mức độ xuất hiện của các trạng thái tâm lý tích cực trong học tập

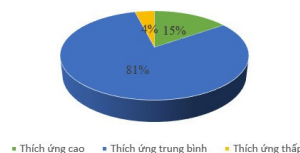
TT	Loại cảm xúc	Mức độ xuất hiện								Trung bình	Độ lệch chuẩn (SD)
		Rất thường xuyên		Khá Thường xuyên		Ít khi		Không bao giờ			
		N	%	N	%	N	%	N	%		
1	Hạnh phúc khi được đến lớp học với các bạn	7	4	74	42,3	94	53,7	0	0	2,49	0,57
2	Vui vẻ, tự tin khi tham gia các hoạt động học tập, sẵn sàng tham gia các hoạt động học tập	7	4	30	17,1	84	48	54	30,9	3,05	0,80
3	Hứng thú khi tiếp thu những kiến thức mới	7	4	101	57,7	67	38,3	0	0	2,34	0,55
4	Trạng thái cảm xúc cân bằng	0	0	17	9,7	158	90,3	0	0	2,90	0,29
Trung bình chung										2,69	0,55

Qua bảng số liệu trên có thể thấy, trong các loại trạng thái cảm xúc tích cực được khảo sát thì loại trạng thái cảm xúc cân bằng xuất hiện 2 mức độ đánh giá, trong đó thì đa phần sinh viên (90,3%) sinh viên được khảo sát cho rằng loại trạng thái cân bằng này ít khi xuất hiện ở các em, kết quả này có thể thấy đa phần các em sinh viên năm thứ nhất khi tham gia học tập sẽ xuất hiện hai loại trạng thái tâm lý một là vui vẻ, hạnh phúc hoặc đau khổ, sợ hãi,...

2.2. Mức độ thích ứng tâm lý qua học tập qua các trạng thái tâm lý tiêu cực

Trạng thái tâm lý tiêu cực như lo lắng, sợ hãi, buồn bã, tức giận,... trong học tập sẽ ảnh hưởng rất lớn đến quá trình cũng như kết quả học tập của các em, việc để các trạng thái tâm lý bất ổn còn khiến các em sợ đến trường, và có thể sẽ dẫn đến việc các em buông bỏ việc học, bỏ học và không theo học được nữa, chính vì vậy cảm xúc tâm lý tiêu cực cần phải được hạn chế. Mức độ thích ứng qua các trạng thái tiêu cực trong học tập của sinh viên năm thứ nhất học tại Phân hiệu thông qua quá trình nghiên cứu thu được cách nhìn tổng quát sau:

Mức độ thích ứng tâm lý qua cảm xúc tiêu cực trong học tập của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu

Biểu 2: Mức độ thích ứng tâm lý qua cảm xúc tiêu cực trong học tập của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu

Qua biểu đồ số liệu trên có thể thấy, đối với mức độ thích ứng tâm lý qua các trạng thái tâm lý tiêu cực trong học tập thu được kết quả có một tỉ lệ nhỏ 4% sinh viên được khảo sát có mức độ thích ứng thấp, có nghĩa là rất ít xuất hiện cảm giác tiêu cực, chiếm tỉ lệ cao nhất có tỉ lệ 80,6% số lượng sinh viên khảo

sát có mức độ thích ứng trung bình và có 15,4% sinh viên khảo sát có mức độ thích ứng cao, có nghĩa là rất thường xuyên có các cảm giác tiêu cực trong quá trình học tập trên lớp.

Kết quả nghiên cứu của đề tài trên các trạng thái tâm lý tiêu cực cụ thể trong việc học tập của sinh viên năm thứ nhất Phân hiệu cho kết quả như sau:

Bảng 2: Bảng khảo sát mức độ xuất hiện của các trạng thái tâm lý tiêu cực trong học tập

TT	Loại cảm xúc	Mức độ xuất hiện								Trung bình	Độ lệch chuẩn (SD)
		Rất thường xuyên		Khá Thường xuyên		Ít khi		Không bao giờ			
		N	%	N	%	N	%	N	%		
1	Sợ đến lớp, khi đến lớp ngại giao tiếp với bạn bè và thầy cô	5	2,9	13	7,4	111	63,4	46	26,3	3,13	0,66
2	Cảm thấy chán nản,buồn bã khi phải ngồi học vì không hiểu bài	7	4,0	64	36,6	97	55,4	7	4,0	2,59	0,63
3	Lo lắng khi chuẩn bị đến kì kiểm tra	31	17,7	127	72,6	10	5,7	7	4,0	1,96	0,62
4	Buồn bã, thất vọng vì thầy cô, bạn bè không được như kì vọng của bản thân	24	13,7	42	24	102	58,3	7	4,0	2,52	0,77
5	Tức giận khi học tập trên lớp	0	0	0	0	146	83,4	29	16,6	3,16	0,37
Trung bình chung										2,67	0,61

Thông qua bảng số liệu điều tra khảo sát trên cho thấy, xếp ở vị trí đầu tiên trong các loại cảm xúc tiêu cực đó là “Lo lắng khi chuẩn bị đến kì kiểm tra”, trong khảo sát đối với loại cảm xúc tiêu cực này có đến 90,3% sinh viên được khảo sát thường xuyên có cảm giác này khi đến gần kì kiểm tra, chỉ có 9,7% sinh viên ít có và không có cảm xúc này, điều này cho thấy đa phần sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu đều lo lắng khi đến kì kiểm tra, để làm rõ tại sao loại cảm xúc này lại có tỉ lệ cao đến vậy, kết quả phỏng vấn sâu một số sinh viên năm thứ nhất cho kết quả là đa phần các em lo lắng vì không học được hết đề cương ôn tập, sợ bị điểm thấp, sợ bị thi lại.

3. Kết luận

Mức độ thích ứng tâm lý đối với các trạng thái tâm lý trong học tập sinh viên năm thứ nhất Phân hiệu đều ở mức độ thích ứng trung bình, tuy nhiên các trạng thái tâm lý tiêu cực trong học tập của sinh viên năm thứ nhất có tỉ lệ cao (15,4%) gặp phải thường xuyên. Còn trong trạng thái tâm lý tích cực, tỉ lệ sinh viên thường xuyên có trạng thái tâm lý tốt chỉ chiếm tỉ lệ 4%. Điều này cho thấy xu hướng sinh viên năm

thứ nhất tại Phân hiệu có mức độ thích ứng tâm lý đang thiên về hướng tiêu cực và cần phải tăng cường hỗ trợ về mặt tâm lý để giảm thiểu, hạn chế tỉ lệ gặp phải các trạng thái tiêu cực trong học tập và tăng tỉ lệ các trạng thái tích cực. Trong phạm vi nghiên cứu của đề tài mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất học tại Phân hiệu bị ảnh hưởng bởi rất nhiều các yếu tố như giới tính, đặc điểm tính cách, nơi sinh sống, kinh tế, gia đình, bạn bè, thầy cô giáo và các

tổ chức tham gia. Vì vậy cần tăng cường đẩy mạnh những yếu tố làm cho mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất qua các trạng thái tâm lý tích cực và hạn chế những yếu tố làm cho sự thích ứng tâm lý của sinh viên qua các trạng thái tâm lý tiêu cực giảm xuống, để sinh viên năm thứ nhất học tại Phân hiệu những năm học sau sẽ có mức độ thích ứng tốt hơn và hạn

chế việc bỏ học của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu.

Tài liệu tham khảo

- Nguyễn Việt Anh (2023), Kết quả khảo sát của đề tài “Nghiên cứu mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai”, Lào Cai.
- Trần Thị Minh Đức (2004), “Nghiên cứu sự thích ứng của sinh viên năm thứ nhất của Đại học Quốc gia Hà Nội với môi trường Đại học”, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Lê Thị Hương (1998), “Nghiên cứu sự thích ứng với hoạt động học tập ở sinh viên năm thứ nhất trường Cao đẳng Sư phạm Thanh Hoá”, Viện Khoa học Giáo dục, Hà Nội.
- Cao Thị Thanh Nhân (2016), Luận văn thạc sĩ “Thích ứng tâm lý – xã hội của sinh viên năm thứ nhất trường Đại học Hải Phòng”, Trường đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Hà Nội.
- Phạm Văn Quyết, Nguyễn Quý Thanh (2001), Phương pháp nghiên cứu xã hội học, NXB Đại học Quốc Gia Hà Nội, Hà Nội.